

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alattTelefon szám 124.
Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.A kiadóhivatal vezetője:
Réthy László.

Uj problémák.

Makó, máj. 31.

A nagy probléma megoldásának ideje elérkezett, ha ugyan valóban elérkezett, amit el is lehet hinni, nem is, aszerint, hogy ki milyen skapszissal nézi az ügyek fejlődését és kialakulásait. Bele kell nyugodni abba, ha nehéz szívvel is, hogy ebben a szerencsétlen országban teljesen megcsinálni nem lehet semmit. Ez leif volna pedig a legalkalmasabb idő arra, hogy hosszu, igen hosszu időre megalkossan a törvényhozó testület egy törvényt, amely a népparlamentet a szó nemes és nagyszerű értelmében megteremtse.

De szegény embernek csak úgy, mint szegény országnak szegény a szerencséje. Meg kell elégednünk azzal, hogy az ország kiindulási pontot kapott, amely a továbbfejlesztés és kialakulás principiumát magában foglalja és reményt nyújt arra, hogy tovább építhetünk és alkothattunk ezen az alapon. A fundamentum le van téve, az tagadhatatlan. Építések pedig mindig lesznek Magyarországon, akik tovább dolgoznak, vagy akarnak dolgozni majd a megkezdett épületen. Vigaszalhatjuk magunkat esetleg azzal, hogy a kölni domot is csak ötszáz év alatt építették föl s csak akkor lett a világ legremekesebb műalkotása.

De a megoldás felé közeledő probléma új, nagy problémákat vet föl, amelyeknek megoldását joggal méltán várhatjuk aggodalommal.

Ez a választójogi tervezet ugyanis egyelőre csak az ellenzéki pártok által elfogadott tervezet. Ezen az alapon egyesültek az ellenzéki pártok és ezt terjesztik a kormány elé, talán nem is ultimatum gyanánt, hanem, hogy a további tárgyalásoknak ez legyen az alapja. Nem lehetetlen, hogy innen is, tulnan is kénytelenek lesznek valamit engedni, ami magában véve nem volna baj, csak a lényeg maradna épségben.

De éppen itt ver gyökeret az aggodalom. Tudja mindenki, milyen ádáz és fanatikus gyűlölettel nézi a parlamentben levő bizonyos csoport a népjogok haladását. Tudjuk, hogy vannak, akik készek a Belzebubbal is paktumot kötni, csak hogy az alkotmányba a népszéles vagy szélesebb elemei ne vonulhassanak be. Ha ez a néppellenes csoport nem volna, akkor már régen általános és titkos szavazati joggal választana Magyarország népe képviselőket. De ezek itt vannak és követ kő után raknak az utba, hogy abba a törvényalkotás annál könnyebben megbotolhasson.

Vajon ezek a sötét, néppellenes

és néprontó elemek nem fogják-e a tervezet ellen szegezni a fegyvereiket? S vajjon lesz-e ereje a kormánynak megbirkózni ezekkel a veszedelmes elemekkel? S ha birokra kél velük, le tudja-e őket győzni? Hogy a kormány hajlandó a tervezetet a tárgyalás alapjául elfogadni, arra nézve vannak biztos jelek. De hogy a népellenségekkel mit csinál majd, azt még nem tudjuk és ez a nagy probléma.

De mindenesetre számolni kell a kormánynak azzal, hogy most már nem egyetlen párt, hanem az egész szövetség ellenzék áll vele szemben. S ha nem végez a kormány Tiszákkal, akkor csakugyan a késhegyig menő harcra lehet elkészülve.

Készülődés a békére

Folytatják az ellenzéki akciót.

Az ellenzéknek a választói jog tekintetében való megállapodása után a parlamentben nyoma sincs a háborus készülődésnek. Benn az üléssteremben egyhangú vontatottsággal folyik a véderőreform vitája, künn a folyosón pedig vitatkozó csoportok számítgatják az eshetőségeket. Szóval minden rendben, békén folyik a parlamentben, a hullámok lecsendesedtek, a felhők elsimultak. Csak hogy e nyugodt egyhangúság mögött mindenki a harc újabb kitörését sejtí, mert tudja, hogy egy kicsike kavics is elegendő ahhoz, hogy a nyugodt parlamenti vizek hullámaikat tonymagasságra korbácsolja fel.

A parlament ellenzéki pártjai ma délelőtt 11 órakor a képviselőházban érkekeztekre jöttek össze, hogy megállapodjanak a véderőreformra vonatkozó kérdésekben. Ma megállapították azokat a taktikai kérdéseket is melyekkel az újra együttműködő ellenzék együttes akaratát a kormánynyal szemben is érvényesíteni tudja.

Fontos annak a kérdésnek eldöntése is, hogy mi történik abban az esetben, ha a kormány nem járul hozzá az ellenzéki pártok előterjesztéséhez. Éreztetésünk szerint a parlament ellenzék pártjai ebben az esetben egyesült erővel küzdenek a megállapított választójogi tervezetért és a kormány ellen s küzdelmükben nem fognak felogatni a rendelkezésükre álló fegyverekben. Erre vonatkozólag mondotta ma Polónyi Géza munkatársunk előtt:

— Ne gondolja senki, hogy az ellenzéki megállapodás a békét jelenti. Sőt ellenkezőleg: készülődés a harcra. A megállapodás csak az ellenzéki pártok között jött létre, a harc pedig az ellenzék és a kormány között fog kitörni, ha a kormány nem járul hozzá az ellenzék kívánásaihoz.

Ma délelőtt kiderült, hogy a tegnapi hozott választójogi megállapo-

dásban nincs intézkedés a vesztegetési esetekre nézve.

— Ez csak véletlenségből történt, — mondotta Justh Gyula. — Nem áll tehát semmi útjában annak, hogy kigészíttessék.

A mai ülést Tisza István gróf féltizenegy órakor nyitotta.

Több jelentéktelen elnöki előterjesztés után következett a véderőreform általános tárgyalása.

Sümegei Ailmos volt az első szónok: Örömmel konstatálja, hogy az ellenzéki pártok a választói reform kérdésében megegyeztek s alapos a remény arra, hogy rövid időn belül a békés fejlődés alapjait rakhatják le a parlamentben. Szóval tette a trialisztikus törekvéseket, majd részletesen foglalkozik a véderőreform kérdésével s végül határozati javaslatot nyújtott be az iránt, hogy a kormány terjesszen be jelentést azon pénzügyi forrásokról, amelyekből a véderőreform kiadási többletét fedezni akarja. A javaslatot nem fogadja el. (Helyeslés a baloldalon.)

A következő szónok Horváth Mihály Kossuth párti volt, a ki végig kibeszéli az ülést, melynek vége délután 2 órakor volt.

Választójogi tervezet.

Az ellenzék megegyezése.

Mint már tegnap hírül adtuk, az összes ellenzéki pártok egy közös választójogi tervezetben egyeztek meg, melyhez maga Justh Gyula is hozzájárult.

A mint eddig kiszivárgott, ez a tervezet a következőleg szól:

Előjárójában az Apponyi féle népoktatási törvényalkotásokat, mint választójogi alapot érinti a tervezet, azután főbb vonásaiban következő:

1. Addig, amíg ezek a népoktatási törvények egész terjedelmükben végrehajthatnak és megfelelő iskolák állíthatnak fel, a választójogosság tekintetében a következő elvek irányadók:

2. Választójoggal bír minden magyar honos férfi, aki magyar állampolgárságának tíz év óta birtokában van, irni és olvasni tud, huszonnégy éves és egy év óta egy községben lakik.

3. Választójoggal bírnak azok, akik a mostani választói listában benne vannak, mindaddig, amíg az a képesítésük megmarad, amelynek alapján a lista bekerültek.

4. Választójoggal bírnak, akik legalább egy szoba-konyhás lakást bérelnek, illetve olyan lakást, amely a helyhatósági szabályrendeletek szerint tizenöt napra mondhatók fel.

5. Az irni-olvasni tudás igazolása alul felmentenek, akik a munkásbetegpénztáraknak két éven belül tizenkét hónapig tagjai és azok, akik hat polgári osztályról bizonyítványt tudnak felmutatni. Az irni és olvasni tudás alul fel vannak mentve azok a kereskedők és iparosok is, akik iparigazolvánnyal bírnak, továbbá azok, akik évi egyenes állami adó-

ként legalább husz koronával vannak megróva s azt meg is fizették.

6. A magyar nemzeti állam elleni izgatók első esetben tíz évre, második esetben végleg elvesztik aktív és passzív választói jogosultságukat.

7. A szavazás nagyközsegenként és körjegyzőségenként történik. A képviselőjelölés legalább nyolc nappal a választás előtt ejtendő meg.

8. Az összes választási költségek (fuvar, élelmezés, zászlók, jelvények, tollak) eltöröltetnek.

9. A szavazás titkos. Kivételesen nyilvánosan történik a szavazás azokban a kerületekben, amelyekben hatvan százalékos nem éri el az irni-olvasni tudó férfi választók száma. A tizenötözernél nagyobb községekben titkos a szavazás.

10. A névjegyzék összeállításának és a választási eljárás tisztasága ellen vétők fogházzal büntetendők, amely nem változtatható át pénzbüntetésre. A bíraskodásra külön bíróság szervezendő. Minden választáson hivatalból megjelenik a királyi bíróságok egy tagja és okiratot vesz fel a választási eljárásról.

11. Az első javaslattal kapcsolatosan előterjesztendő a kerületek beosztásáról s a választási eljárásról szóló törvényjavaslat is.

Botrány az iskolában

A nagylaki tót pap újabb botránya.

Boór Lajos Nagylak község tót papja, a híres pánszláv agitátor és magyarfaló lelkész régen nem hallatott magáról semmit. Előzőt nagyon gyakran megfordult a neve az újságokban, de sohasem valami lekipásztori nemes cselekedet kapcsán, hanem mindig az általa elkövetett botrányos dologgal összefüggésben.

Még igen sokan emlékeznek arra, hogy Boór Lajos körülbelül 10 évvel ezelőtt, mint iskolászéki elnök, kikergette az iskolából Csánádmegye kir. tanfelügyelőjét azért, mert a tanfelügyelő nála előzetesen nem jelentette be, hogy az iskolát meglátogatja.

Annak idején nagy port vert fel ez az ügy. Foglalkozott vele Csánádvármegye közigazgatási bizottsága és elégtételt szolgáltatott a kötelességét hiven teljesítő tanfelügyelőnek. Megjárta ekkor ez a botrányos dolog a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumot is, hoi szintén elégtételt nyert a tanfelügyelő, Boór Lajos pedig a saját egyházi főhatóságától részesült megintésben.

Nagy kár, hogy annak idején csak intésben részesült. Nem sokat okult belőle. És ha okult is, nem hosszu időre. Legalább ezt igazolja az a körülmény, hogy Boór Lajos, ki még most is isko-

laszéki elnök a nagylaki evangélikus iskolában, tegnap olyan botrányt okozott az iskolában, mely nemcsak ritkítja párját, de amelyhez hasonlót nem cselekszik a legműveltebb ember sem.

Lássuk azonban, mi történt?

A nagylaki evangélikus egyház legkitünőbb tanítója: Kupcsek Lajos, ki nemcsak jó tanító, de minden ízében jó magyar ember is, tegnap testileg megfenyítette osztályának Csigovszky Erzsébet nevű növendékét.

És itt megjegyezzük azt is, hogy bár elítéljük az iskolában a testi fenyítéket, de ez alkalommal Kupcsek Lajos eljárása indokolt volt. Mindannak dacára a gyermek anyja a tanító ellen panaszt emelt az iskolaszék elnökénél: Boór Lajosnál.

A lelkes, iskolaszéki elnök sohasem viseltetett jó indulattal a magyar érzelmű Kupcsek Lajos tanító iránt. Kapva-kapott az alkalmon, hogy most üthet a becsületes és hivatásának élő tanítón. Azonnal megjelent az iskolában. A tanító szorgalommal tanította éppen növendékeit, mikor a pap belépett, ki belépésekor nem is köszönt.

Mikor Boór Lajos leült a tanító katedrájára, utasította a tanítót, hogy küldje ki a növendékeket. A tanító engedelmességet. A növendékek kimentek. Ekkor elég nyers modorban kérdőre vonta a tanítót, hogy miért fenyítette meg testileg növendékét?

A tanító elmondotta az ügyet. Azután elrendelte az iskolaszéki elnök, hogy a növendékek bejöhessenek. A tanító azt hitte, hogy rendben van a dolog, behívta növendékeit. Ekkor kezdődött azonban Boór Lajos botránya.

Boór Lajos intett a tanítónak, hogy most már távozzék, mert a növendékeket akarja kihallgatni a testi fenyíték ügyében. A tanító természetesen és helyesen, nem távozott el a saját osztályából. Még egyszer és ekkor már elég durván szólította fel a tanítót a távozásra. A tanító nem távozott el.

Harmadszor nem szólította fel, hanem fogta és a tanítót növendékei jelenlétében kilóditotta az iskolából.

Nem kell semmiféle kommentárt írni az ilyen iskolaszéki elnök dolgához. Az ilyen botrányos cselekmény, mit Boór Lajos ismét elkövetett, a legszigorubb megtorlást követeli. Bizonyos, hogy ezt annál inkább meg is kapja, mert van Csanádvármegyének szabályrendelete a tanító védelméről, de különben Kupcsek ma megtette a közigazgatási hatóságnál, mint a bíróságnál.

Egy tisztí
aranylánc
aranszivvel
elveszett. — A becsületes
megtaláló illő jutalomban
részesül, ha azt kiadóhi-
vatalunkba juttatja.

Próbaháboru.

Manőverek Makó körül.

Még messze van ugyan szeptember a próbaháboru azonban már, újságírói közhellyel élve, ugyancsak előrevetni az árnyékát. Katonai intézkedéseket, készülődéseket látunk minden vonalon. Nem telik bele kéthárom hónap, Makó és környéke úgy fog festeni, mintha egy küszöbön levő nagy háborura itt tartanak a főhadiszállást. Az idén, az eddigiektől eltérően, sokkal nagyobb szabású lesz a milliókba kerülő próbaháboru, a manőver. A hadgyakorlatoknak tulajdonképpeni középpontja Mezőhegyes és környéke lesz, de természetesen minden nevezetesebb dolog érinteni fogja Makót. Makón már Glattfelder Gyula püspöknek rezidenciáját renoválják, mert valószínű, hogy Ferenc Ferdinand trónörökös itt nyer majd elszállásolást. Bizonyos, hogy ellentétben az első tervekkel, Vilmos német császár nem tön le a hadgyakorlatokra, hanem fiát, Eitel Frigyes trónörökösöt küldi le.

Makón és Földeákon két nagy kuria körül folynak most nagy építkezések, parkirások és egyéb természetű rendezések — a hamarosan bekövetkező nagygyakorlatokkal kapcsolatban. Makón Glattfelder Gyula dr. esanádi püspök rezidenciáját rendezik, renoválják, csinosítják. Földeák nagyközségben pedig Náray Lajos családi kuriájában folynak lazas munkálatok.

Az fog ugyanis történni, hogy a két trónörökös vagy a püspöki rezidenciát, vagy a földesúri kuriát választja lakóhelyül a manőverek idejére. Most még — mint beszélük — nincs véglegesen eldöntve, hogy Makón vagy Földeákon lesz e a főhadiszállás. Valószínű azonban, hogy Makón lesz.

A hőmezővásárhely — makói vicinális vasút mentén és környékén is nagyobb átalakításokat, munkálatokat végeztet már most a vasút igazgatóság. Hőmezővásárhely, Katraszél, Gajdos és Szikács állomásokat, illetve őrházakat már nagyban renoválják, emelik, díszítik. Ezen a vasútvonalon közlekednek ugyanis legtöbbször majd a nagyon magas és magasrangú tiszt urak, ezen a vasútvonalon érkeznek a trónörökös-főhercegek akár Földeákra, akár Makóra.

Hogy már nagyban készülnek a hadgyakorlatokra, ezt mutatja az a körülmény is, hogy Frank Ottó altábornagy, a katonai földrajzi intézet főparancsnoka a napokban — mint megirtuk — Makón volt, hogy fölülvizsgálja a katonai földrajzi intézetnek három hét óta Makón működő kirendeltségét, amely napról-napra nagy buzgalommal készíti Makó környékének terepfelvetelét, mert a hadgyakorlatokat minden valószínűség szerint itt fogják megtartani. Frank Makó környékét, a Földeák Apátfalva és Mezőhegyes felé vezető utakat vizsgálja meg amelyeket a vezérkar főnöke már egy ízben megvizsgált és jökarban levőknek talált. Az utak azonban némi javításra szorulnak és különösen a hidakat és átvezetéseket kell megerősíteni, mert ezek a mai állapotukban aligha bírnák meg az átvonuló tüzérséget és lovasságot. Ugyancsak a napokban jelent meg Mezőhegyesen az udvar egyik tisztje is, hogy a trónörökös lakását megvizsgálja.

Az ideai hadgyakorlaton három hadtest, a nagyszzebeni, a temesvári és a kassai fog fölvonulni és a budapesti hadtestnek egy része. Maga a manőver, szorosabb értelemben Mezőhegyes és Orosháza között fog lefolyni, a Körös, a Maros és a Tisza mentén. A hadtestek föllállításáról, elhelyezéséről azonban ezideig még részletes értesítés nem érkezett.

Az ideai hadgyakorlat azonban egy tekintetben páratlan lesz a maga nemében s el fog útni az összes eddigi manőverektől. Ezideig ugyanis a hadgyakorlat terepe mindig részben hegyes völgyes vidéken volt, most azonban Makó Mezőhegyes és Orosháza között, teljesen sík területen fog lefolyni a próbaháboru. Nem nehéz kitalálni, hogy a hadvezetőség miért választotta éppen ezt a területet. Ez a nagy síkság, a Maros, a Körös határolásával, nagyon hasonlatos a Póvidékéhez, s ezt a kedvező geográfiai helyzetet felhasználva tanulmányozza a hadvezetőség a manővernek mindeu fázisát és eshetőségét. De lesz egy másik igen jelentős érdekessége a hadgyakorlatnak. Az aviatikának és a katonai automobil-csoportnak szerepét próbálják ki a modern hadászatban. WienerNeustattból leérkeznek az összes katonai pilótákkal, repülőgépekkel és katonai léghajókkal, ugy-szintén az önkéntes automobilsoportot is ide vezénylik. A léghajókra, repülőgépekre és az automobilon ezen a hadgyakorlaton különösen szükség lesz. A földterít szolgálóat ezideig ugyanis a lovasság végezte. Fölhatoltak — mondjuk — egy magaslatra és onnan tartottak kémiszemlét. Az ideai manőver terepe azonban — mint említettük — a teljes síkság lesz, ezt a szerepet tehát most fönt a levegőben a léghajó és repülőgép, lent pedig az automobil foglálja le. A lovasság ezzel vagy legalább is erről a térről ki lesz szorítva.

Aki valamit hall, megtud, vagy vele történik, ami a közönséget érdekli, közzölje azonnal a „Makói Független Ujság“-al. A „Makói Független Ujság“-mindent megir, semmit se hallgat el.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Junius 1. Szombat. Római kath. Pamfil, Justh. Gör. kath. Május 19. Pátr. és társ. — Nap kél 4 óra 9 perckor, nyugszik 7 óra 48 perckor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Lényegtelen hőváltozás várható sok helyütt zivataros esőkkel. Sörgönyprognózis: Ényhe, elvélve csapadék, zivatarok. Déli hőmérséklet: 21-4 Celsius.

Jóváhagyott határozat. A vármegye törvényhatósága, mint ismeretes, elhatározta, hogy az árvaházat átadják az országos gyermekvédő ligának züllesnek indult leányok nevelési céljaira. A belügyminiszter ma értesítette a vármegye törvényhatóságát, hogy az árvaház átadására vonatkozó határozatot jóváhagyta.

Tanoncok jutalmazása. A vallás és közoktatásügyi miniszter kitünő előmeneteli iparos tanoncok jutalmazására minden esztendőben két növendék részére 50-50 koronát szokott utalványozni. Ezt az összeget az idén is kiutalványozta, melyet junius hó 8-án fognak ünnepély keretében két kitünő előmeneteli tanoncnak kiadni.

Bizottsági ülés. Az iparos tanonciskolai bizottság ma délután 4 órakor Lélek István elnökle alatt ülést tartott, melyen megállapították a jövő tanévi költségvetést és elhatározták, hogy a tanévi vizsgálatokat junius hó 13 és 14-ik napjain tartják meg.

Automobil verseng Makón. Néhány nappal ezelőtt irtunk már arról a nagy automobil versenyéről, melyet junius havában az országos automobilklub rendez. A

versenyző automobilon érintik Makót is. Ma reggel érkezett meg a rendőrkapitánysághoz gróf Zichy Béla Rezsőnek, a királyi magyar automobil klub sportbizottsági elnökének az az átirata, melyből kitünik, hogy az ideai gépkocsiverseny résztvevői junius nyolcadikán reggel fél nyolc órakor robognak át Makón. A versenyző gépkocsik Makón az Aradi-utcát, a Megyeház-utcát, a Főteret érintik és a Szegedi-utcán végig a Maros hídján át hagyják el városunkat.

Birtokváltások. Özv. ifj. Jó Péterné Borbás Julianna megvette Kurai Ferenc és neje Horváth Erzsébet házáat 6000 korona vételárban.

Gyümölcsfeldolgozó gépek kölcsönzése. A földmívelésügyi miniszterium a gyümölcsértékesítés előmozdítása céljából egyes olyan községeknek, valamint egyleteknek és szervezeteknek, melyek a folyó évben nagyobb gyümölcs-termést várnak s azt friss állapotban értékesíteni nem tudják, másrészt pedig anyagilag nincsenek abban a helyzetben, hogy gyümölcsfeldolgozó gépeket maguk szerezhesenek, hajlandó Simon-féle Cider-malmokat, Mabile-féle almabor-sajtókat, Ryder-féle amerikai vándoraszalókat, valamint Györy-féle taligára szerelt szeszifőző készülékeket 3-6 heli használatra ingyen engedelmzni, ha ezt legkésőbb július tizedikéig kérelmezik. Szeszifőző készüléket borspeprő és törköly lefőzésére nem engedélyez a miniszterium. A kölcsönvett gépek szállítási költségeit az érdekeltek viselik és egyuttal a használatra kiadott eszközökért anyagi felelősséggel tartoznak.

Választójogi gyűlések. A Justh vezetése alatt álló függetlenségi párt a munkássággal karöltve junius 2-án, vasárnap a választói jog érdekében nagy népgyűlést tart Ujvidéken és Egerben. Az ujvidéki gyűlésen Justh Gyula is részt vesz.

Elgázolás. A Szeged felől Arad felé közlekedő tehervonat ma este 6-7 óra között a kákási órház közelében elgázolta Mező Sándor 14 éves béresfiut. A fiut a lokomobil teljesen összetörte, úgy hogy azonnal szörnyet halt. Hogy a fiu véletlenül került-e a sinek alá vagy öngyilkossági szándékból, nem lehet tudni. Ma este 8 órakor Szobonya járásbíróval bizottság járt kint a helyszínen, mely jegyzőkönyvet vesz fel az esetről s a hullát a közokrházba szállíttatta.

A sikkasztó és család közjegyző. Több mint száz hivatalos sikkasztás és család miatt tartóztaták le három évvel ezelőtt Kern Lajos dr. szegedi közjegyzőt. A szegedi törvényszék négy évi fegyházra ítélte, ezt azonban a tábla három évre szállította le. Időközben ujra több büntető följelentést adtak be Kern ellen, mire a bíróság ujabb másfél évi börtönrre ítélte. A szegedi törvényszék ekkor összbüntetésül négy évi fegyházat szabott ki, ami ellen a vádlott semmiségi panaszt jelentett be. A Kuria csütörtökön ezt a semmiségi panaszt is elutasította. A közjegyző ur tehát összesen és véglegesen négy esztendőül a szép számban elkövetett csalások és sikkasztások miatt.

A gyalu meg a furó. Hőmezővásárhelyről jelentik: Tegnapelőtt az édesanyja házának padlásán felakasztotta magát Molnár Sámuel tizenhat esztendő bognárlegény. Elmulatott tíz koronát, a miért szerszámokat akart venni magának és aztán, hogy szerszámhoz jusson, betört volt gazdájának

műhelyébe és ellopott onnan egy gyalut, meg egy furót. A rendőrség kiderítette, hogy ő volt a tolvaj és ezért felakasztotta magát. Hátrahagyott leveleiben azt írta, hogy nem tudta túlélni ezt a szégyent.

Fegyveres inas. Ma délután Cirbus Mária kis leány lélekszakadva szaladt Ujvároson a rendőrhöz, hogy őt Kocsis Gyula nevű cipész inas lelővéssel fenyegeti. A rendőr elvette az inastól a revolvert és szülei ellen megindították az eljárást.

KÖZGAZDASÁG.

A makói piacról.

Makóváros mai hetipiacának tulajdonképeni jellegét ez alkalommal is a zöldség és a tömérdék baromfi adta mag. Bátran lehetne ezen az alapon a mai piacot zöldség vagy baromfi piacnak is nevezni.

Gabonanemű igen kevés volt a mai piacon is. Ebben nagyobb élénkség, mint minden évben, úgy az idén is csak a cséplési munkálatok elvégzésével lesz várható.

Az idén különben is igen nagy gabona piacokra van kilátásunk mert régen nem kecsgettette a termelőt olyan jó terméskilátás, mint ez évben, Május hava nem volt hideg. A vetések ugyszólván teljesen kiheverték a korai tavasz hideg időjárását Azonkívül május hava nagyon gazdag volt esőzésekben is. Ez pedig különösen jó hatással volt a vetésekre. Sokan ugyan már panaszkodtak is a sok esőzés miatt és azt mondták, hogy a buza több helyen megdőlt és megsárgult.

Ez azonban csak szorványosan fordult elő, de károsnak éppen nem nevezhető, mert a gazdák állítása szerint a buza még kiheveri azt a kis bajt.

Mint mondtuk, a mai hetipiacra csak igen kevés buzát hoztak fel. Alig volt 100 métermázsja. Erre a kis mennyiségű buzára pedig elég vevő akadt. Vásárolni akartak még a kereskedők, mint magánosok, de különösen a helybeli malmok akarták leginkább szükségleteiket fedezni.

Ilyen körülmények között a buza ára is elég szilárd volt, de az árak szilárdak a budapesti gabonatörszén is. A makói hetipiacon 21 koronával kelt a buza métermázsája, de később meg 20-30 fillérrel többet is adtak érte.

Kukorica sem igen volt a mai hetipiacon, bár ezt is igen sokan keresték. Métermázsája 19 koronáért kelt.

Ami a zöldség piacot illeti, ez volt nagyon élénk. Óriási mennyiségű zöld vörös- és fokhagyma, retek és saláta kelt el részint budapesti, bécsi és részint külföldi szállításra.

A baromfi piac már a kora reggeli órákban igen népes volt. Tömérdék baromfit hoztak be a tanyákról, mely ugyszólván az utolsó darabig elkelt, nagybárára külföldi exportra.

Csomagoló ujság-papír

kiló számra jutányosan kapható a

Makói Független Ujság

o o kiadóhivatalában. o o

SZINHÁZ.

János vitéz.

Nem először láttuk a magyar történelemből merített szép darabot: a „János vitéz.” Mikor először játszották évekkal ezelőtt Makón, már akkor mindenki sajátjává vált a szép zene, melyet Kacsóh Pongrác írt a darabhoz. Annak dacára, hogy a darab nem először került ma színre, publikuma mégis volt a mai estérek. Oka ennek talán az is, hogy ma este volt Horváth Kálmánnak, a Királyszínház tagjának utolsó fellépte. Horváth Kálmán ma is megmutatta, bebizonyította, hogy igazi művész. Nemcsak hangjával, de könnyed játékával is. Altalában jónak kell minősíteni a mai előadást dacára annak, hogy már láttuk azt az igazán szép daljátékot a mainál jobb szereposztásban is.

* Hit és haza. Holnap, szombaton Schönberr Károly kiváló népdramája a Hit és haza kerül színre Földes, Ujj Kálmán, Bányai és Dinnyésivel — főszerepekben.

Asszonyok s férfiak,

kik más munkára már képelenek, a

Makói Független Ujság

árusításával pénzt kereshetnek. — Jelentkezzenek a kiadóhivatalban. (Kossuthszoborral szemben.) o o o

Regény.

Szerelem a sirig

vagy (76)

Két fiatal szív szomorú végzete.

ELSŐ RÉSZ.

XI.

Ennek dacára kegyetlenül kizozta a kétség, bele vegyült minden gondolatába, vagyis inkább megfosztotta minden képességétől, hogy más egyébre is gondoljon, mint annak lehetséges hűtlenségére, akit szeretett.

Izonyuan hosszúknak találta az órákat, melyek elválasztották még a pillanattól, mikor Jeannak alkalma nyílik magát tisztázni.

Amint az éj leszállt, hasztalan igyekezett elszenderedve elaltatni aggodalmait.

A kétség nem engedett neki nyugtot, rendkívüli izgatottságban tartotta idegeit és nyitva szemeit.

Shakespeare szavai szerint „nem volt mák, sem beléndek, sem más altatószer a világon, mely visszaadhatta volna neki csöndes álmát most, hogy a gyau behatolt lelkébe.”

Jean e közben visszatért Charvinesba, nagyon felindulva a Simonnenal folytatott beszélgetésén s az apával történt találkozón.

Bárhogy leszámoltatta is a Trangyur roz hangulatát és elfogultságát, mégis be kellett vallani magának, hogy ez az utóbbi nagyon mérsékelt meglepéssel fogadta kéré-

sét s kevéssé biztató kétértelmű gunnyal felelt rá.

Amint felment a házba, dolgozó szobájába vezette az anyját, megcsókolta és meggyóna neki, mi történt a charboni kirándulás óta; a megmagyarázhatatlan jelenetet Trangyval, a Simonne bizalmas vallomásait, a kölcsönös fogadalmat és végre találkozását a haragos urral.

(Folyt. köv).

A „Makói Független Ujság”

előfizetési ára vidékre:

Egész évre . . . . 14 Kor.

Félévre . . . . . 7 Kor.

Negyedévre . . . . 3 K. 50 fill.

Névjegyeket, báli meghívókat

a legmodernebb kivitelben és a legolcsóbb áron készit a Makói Független Ujság nyomdája.

Elköltözés miatt

különféle butorok, konyhaszükszerek és egyéb apróságok jun. hó 1-én, azaz szombat délután 3 órakor Bajza-utca 18. szám alatt

önkéntes árverésen eladatnak.

560 KEITNER KÁROLYNÉ.

Biztosítom

hogy nem bánja meg

ha finom 14 karátos arany ékszer, zseb-és modern hárfa ütőingaórárt akar venni, vagy javíttatni ha bizalommal felkeresi

Vidor Manó

műrás és ékszerész üzletét MAKÓN, Főtér. Az Otthon-kávéház mellett.

Teljesen ingyen

- férfi és ruhaszöveteket
- vászon és damaszt árukat, ágyneműeket, paplanokat, cipőket, kalapokat stb.

senki sem ad.

- Hanem rendkívüli olcsó áron szerezhető be a (Stenczky-féle házban,)
- Szalóky Sándor üzlete mellett !!

Nagy vá-laszték szőnyegekben!

Allítsa meg

a rikkancsot és kérjen tőle egy „Makói Független Ujság”-ot meg-találja benne, amire -szüksége van.-

Gyomor baj nincs többé!

A szabadalmazott **Kakukfű keserű háziszser** (elix. fum off.) néhány napi használat után teljesen megszünteti az étvágytalanságot, a hányingert, gyomoridegességet az oly gyakori gyomorirrágást, hasmenést és egyéb gyomorfájást. Hirtelen rosszullet és utazásoknál nélkülözhetetlen háziszser. Makón kapható:

SÁNDOR ZSIGMOND gyógyszer-tárában. Egy kis üveg ára 80 fillér, nagy üveg 2 korona. — Vidékre 6 kis és 3 nagy üvegnél kevesebb nem küldetik. Óvakodjunk az utánzatoktól! Csak akkor valódi, ha a dugón és kupakon elii x.inmar ffo védjegy rajta van.

Értesítés.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy minden szerdán reggeltől délig (a Burunkai-féle volt kávécsarnok helyiségében) mindennemű tollakat a legmagasabb árakban megveszek. Elne mulassza senki ezen jó alkalmat. Rosner Gyula, kiskunfélegyházi tollnagykereskedő.

HARMONIKÁT vehet legolcsóbban

Wagner a Hangszer-Király

országszerte elismert legolcsóbb hangszeráruházában Budapest, József-körül 15. sz. Egy 3 váltós, Orgonahangu harmonika 10 korona. Két-soros bécsi forma. Harmonika 20 kor.-tól feljebb. Fényképes árjegyzék ingyen

NŐI FELÖLTŐK ORIÁSI VÁLASZTÉKBAN!

Legujabb őszi- és téli ujdonságokban; színes angol áruból, posztóból, bársonyból és selyem-plüssből

Bébe- és leányköpenyek, felöltő különlegességek. Mértékszerű rendelek elsőrangú munkásokkal saját műhelyünkben a leggondosabb kivitelben készülnek.

Menyasszonyi kelengyék! Fehérneműek! Ágynemű, francia és angol párna, ing, hálókabát, nadrág- és fűzővédő, paplan lepedő!

Csecsemő kelengyék

Keresztelő párnák fejkötők és himzet, pique paplanok. Női bluzok a legizlésebb kivitelben.

1) Szőrmeáruk,

boák, muffok a leggyorsabból a legfinomabb kivitelig. Legujabb divatu

női- és leánykalapok!

Posztó, biber, selyem, bársony- és gyászkalapok állandóan raktáron.

Diszítések és alakítások a legujabb divat szerint. **Pártos E. és Tsa** Makó. Főter. (az Otthon kávéház mellett)

Tubarózsa-krém és kenőcs

az arcról kiütést, szeplőt és májfoltot a legbiztosabban elmulaszt. 1 tégely 1 korona. Tubarózsa-hajkenőcs a haj és bajusz növeését legjobban elősegíti!

1 tégely 1 korona. - Tubarózsa-hőlgypor, 1 korona. - Tubarózsa-szappan, 50 fillér.

Hajregenerátor, az őszülő hajnak visszaadja eredeti színét. - Salotor, kéz- és lábizzadást gyorsan megszüntet. 1 üveg 70 fill. Mindennemű gyógyszerek, bel- és külföldi különlegességekből nagy raktár.

TÓTH Kochillia szőlőmoly és gyümölcs féregirtó anyag, egyszeri permetezéssel a molyt, petéit, álcáit és pilléit, azonkívül a gyümölcsösben garázdálkodó rovarokat és élősdieket tökéletesen elpusztítja! Teljesen ÁRTALMATLAN úgy a növényzetre mint az emberi szervezetre! --- Egy adag 400 négyszögöl területű szőlő bepermetezésére elegendő.

Kapható Makón és vidékén egyedül:

JENEI SZÉKELY LAJOS

gyógyszerész »Szent István«-téri gyógyszertárában

M A K Ó N. (a róm. kath. templom mellett.)

Raktáron nem levő dolgokat meghozatok!

Telefon-szám: 127.

Telefon-szám: 127.

Nem szabad, dehogyan szabad...

stb. kuplékat, népdalokat, katonai és cigányzenét élethűen játszva az eredeti „Eufon” tölcsernélküli beszélőgép, mely legujabb dupla kottával csak 40 korona

WÄGNER „Hangszerkirály”-

nál BUDAPEST, József-körut 15-1.

Használt kottákat becserél. Nagy fényképes árjegyzék ingyen.

Biztos sikert érhet el,

tenni vagy értékesíteni akár

aki venni, bérelni, eladni, bérbeadni, bármit ismertté a Makói Független Ujság hirdetései útján.

Rikkancsok felvételnek a kiadóhivatalban.

„VARAZSFUVOLA.”

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A „Varazsfuvola” rendkívül kellemes-20 acél trombitahanggal és 4 erős bőgővel van ellátva. Diszes kivitelben, kotta, füzettel, dalokkal, tokkal, ajándékkal együtt csak 4 korona. Csakis WÄGNER „Hangszerkirály” országszerte elismert legolcsóbb hangszerárúházában kapható, Budapest, József-körut 15. - Gyorsjavító mőhely. - Kérjen fényképes hangszerárjegyzéket.

Uj férfi szabó-üzlet megnyitás!

Van szerencsém tisztelettel tudatni a helyi és vidéki urak közönséggel, hogy a Csala-féle házban (Püspökház mellett)

uri- és magyarszabó üzletet nyitottam.

Raktáron tartom a legujabb divatu

angol, francia, brüni és hazai szöveteket.

A legujabb, legdivatosabb szabás szerint készítek minden ur- és magyar ruhát. - Egyuttal előre is biztosítom a nagyérdemű urak közönséget, hogy úgy szabászatommal, mint legjobb minőségű szöveteimmel s üzletemből kikerült ruháimmal, legfőbb törekvésem lesz, hogy a mélyen tisztelt közönség minden tekintetben meglegyen elégedve. - A n. é. közönség szives pártfogását kéri

Kecskeméti Mihály

férfi-szabó Makón. Kossuth-utca, (Csala-féle ház.)

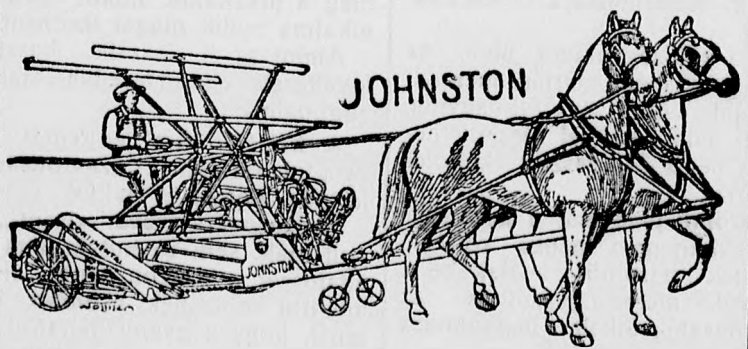
A makói és környékbeli gazdák többszöri ismételt óhajának tettünk eleget, amidőn Makón, a Kálvária-utcában (az új kórházzal szemben) gazdasági gépraktárt létesítettünk. Ezen raktár vezetésével

LIPTÁK BÉLA

urat biztuk meg, aki minden erejével azon lesz, hogy a n. é. gazdaközönség eddig élvezett bizalmát továbbra is fentartsa. Említett raktárunkban állandóan készletben lesznek:

A hirneves „Bächer“-féle egy és többvonó ekék és ta ajművelő eszközök.

A világhírű „Melichar“-féle „Unicum Drill” sorvetőgép Az „Imperator” műtrágyát is sorbavetőgép. Továbbá a hazai viszonyoknak a legtökéletesebben megfelelő „Johnston” kéveköttaratógép, fűkaszálo gereblye és elsőrendű manillazsinog.

Érdeklődőknek mindenkor helyszínen - vételkötelezettség nélkül - felvilágosítással szolgál:

Bächer Rudolf és Melichar Ferenc

Budapest, VI. Nagymező-utca 68.

293 Magyarországi vezérképviselő: Szücs Zsigmond.